

Vier jou, vier MAS!
Atelier 2de en 3de graad
Lager onderwijs

De leerlingen komen alles te weten over de reuzenstoet in Antwerpen, het kleurrijk festival ter ere van de olifantengod Ganesha in India en het feest van het nieuwe meisje bij de Ticuna-Indianen. Gekleed in feestelijke outfits maken ze hun eigen minivoorstelling. Daarna gaan ze aan de slag in het atelier waar ze een kleurrijk versierde reuzenkop maken.

Dit pakket is uitgewerkt op basis van de cultuur-in de spiegel theorie. Het is geschikt voor kinderen met een andere taalachtergrond.

Leeftijd: 3de tot 6de leerjaar
Thema: Feest

Beste leerkracht,

Je reserveerde het atelier Vier jou, vier MAS.

In dit document vind je:

- De eindtermen die gekoppeld zijn aan voorbereiding, rondleiding en verwerking
- De voorbereiding,
- Het verloop van je bezoek,
- De verwerking.

Veel plezier!

1. EINDTERMEN EN ONTWIKKELINGSDOELEN LAGER ONDERWIJS

1.1 LICHAMELIJKE OPVOEDING

De leerlingen

- 1.2 kunnen veiligheidsafspraken naleven.
- 1.19 kunnen zich in een spel inleven en hierbij verschillende rollen waarnemen.
- 3.5 tonen spontaneïteit, expressiviteit en echtheid op een sociaal aanvaarde wijze.

1.2 MUZISCHE VORMING

Beeld

De leerlingen kunnen

- 1.1 door middel van kunst- en beeldbeschouwing een persoonlijk waardeoordeel ontwikkelen over beelden en beeldende kunst van vroeger, van nu en van verschillende culturen.
- 1.2 door betasten en voelen (tactiel), door kijken en zien (visueel) impressies opdoen, verwerken en erover praten.
- 1.3 beeldinformatie herkennen, begrijpen, interpreteren en er kritisch tegenover staan.
- 1.4 plezier en voldoening vinden in het beeldend vormgeven en genieten van wat beeldend is vormgegeven.

Drama

De leerlingen kunnen

- 3.3 geconcentreerd luisteren naar een gesproken tekst (verteld of voorgelezen) en die mondeling, schriftelijk, beeldend of dramatisch weergeven.
- 3.4 spelvormen in een sociale en maatschappelijke context hanteren.
- 3.5 ervaringen, gevoelens, ideeën, fantasieën uiten in spel.

Beweging

De leerlingen kunnen

- 4.2 een eenvoudig bewegingsverhaal opbouwen met als vertrekpunt iets wat gehoord, gezien, gelezen, gevoeld of meegemaakt wordt.

Media

De leerlingen kunnen

- 5.2 ervaren dat een visueel beeld al dan niet vergezeld van een nieuw geluid steeds een nieuwe werkelijkheid kan oproepen.
- 5.3 soorten van eenvoudige hedendaagse audiovisuele opnamen en weergavetoestellen (informatiedragers) aanwijzen, benoemen en ze creatief bedienen.

Attitudes

De leerlingen kunnen

- 6.1 blijvend nieuwe dingen uit hun omgeving ontdekken.
- 6.2 zonder vooroordelen naar kunst kijken en luisteren.
- 6.3 genieten van het muzisch handelen waardoor hun expressiemogelijkheden verruimen.
- 6.4 vertrouwen op hun eigen expressiemogelijkheden en durven hun creatieve uitingen tonen.
- 6.5 respect betonen voor uitingen van leeftijdgenoten, behorend tot eigen en andere culturen.

1.3 NEDERLANDS

Luisteren

De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beschrijven) de informatie achterhalen in:

- 1.6 een voor hen bestemde instructie voor een buitenschoolse situatie.

Spreeken

De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beschrijven) het gepaste taalregister hanteren als ze:

- 2.2 aan iemand om ontbrekende informatie vragen.
- 2.6 van een behandeld onderwerp of een beleefd voorval een verbale/non-verbale interpretatie brengen, die begrepen wordt door leeftijdgenoten.

Lezen

De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beschrijven) de informatie achterhalen in

- 3.1 voor hen bestemde instructies voor handelingen van gevarieerde aard.

Schrijven

De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = kopiëren)

- 4.8 De leerlingen ontwikkelen bij het realiseren van de eindtermen voor spreken, luisteren, lezen en schrijven de volgende attitudes:
 - * luister-, spreek-, lees- en schrijfbereidheid,
 - * plezier in luisteren, spreken, lezen en schrijven,
 - * bereidheid tot nadenken over het eigen luister-, spreek-, lees- en schrijfgedrag.

Strategieën

De leerlingen kunnen bij de eindtermen luisteren, lezen, spreken en schrijven de volgende strategieën inzetten:

- 5.3 tijdens het luisteren, lezen, spreken en schrijven hun aandacht behouden voor het bereiken van het doel.

(Inter)culturele gerichtheid

De leerlingen tonen bij de eindtermen Nederlands een (inter)culturele gerichtheid. Dit houdt in dat ze:

- verschillende cultuuruitingen met een talige component in hun omgeving exploreren en er betekenis aan geven.
- hun gedachten, belevingen en emoties bij ervaringen met de eigen culturele leefwereld in vergelijking met die van anderen verwoorden.
- uitgaande van het eigen referentiekader enige kennis verwerven over de diversiteit in het culturele erfgoed met een talige component en er waardering voor krijgen.

1.4 WERELDORIËNTATIE

Mens

De leerlingen

- 3.1 drukken in een niet-conflictgeladen situatie, eigen indrukken, gevoelens, verlangens, gedachten en waarderingen spontaan uit.
- 3.2 kunnen beschrijven wat ze voelen en wat ze doen in een concrete situatie en kunnen illustreren dat zowel hun gedrag als hun gevoelens situatiegebonden zijn.

Maatschappij

De leerlingen

- 4.7 kunnen illustreren dat verschillende sociale en culturele groepen verschillende waarden en normen bezitten.
- 4.11 kunnen illustreren dat arbeidsmigratie en het probleem van vluchtelingen een rol hebben gespeeld bij de ontwikkeling van onze multiculturele samenleving.

Tijd

De leerlingen

- 5.8 kunnen aan de hand van een voorbeeld illustreren dat een actuele toestand, die voor kinderen herkenbaar is, en die door de geschiedenis beïnvloed werd, vroeger anders was en in de loop der tijden evolueert.
- 5.9 tonen belangstelling voor het verleden, heden en de toekomst, hier en elders.

2. VOORBEREIDING IN DE KLAS

Hoe kun je de leerlingen warm maken voor het museumbezoek.

KRINGGESPREK WAT IS EEN MUSEUM EN WAT IS HET MAS?

Inhoud

Een **museum** is een plaats of gebouw. Musea verzamelen, bewaren, tonen en bestuderen voorwerpen. Je kan een museum bezoeken en alles bekijken. Musea vertellen verhalen over een bepaald onderwerp of over een bepaalde periode.

Om deze definitie duidelijk te maken stellen we de volgende activiteit voor: Laat de kinderen hun eigen verzameling (als ze die hebben) meenemen naar school. Deze verzamelingen kunnen besproken worden en tentoongesteld worden in de klas. De verzamelingen die iets met elkaar te maken hebben kunnen samen tentoongesteld worden, of net niet. Als de kinderen voor de plaatsing van de verzamelingen een goede reden hebben is dat het belangrijkste. Andere klassen kunnen dan komen kijken en de kinderen kunnen hen dan rondleiden in hun eigen museum.

Hetzelfde kan je ook doen met kunstwerkjes die de kinderen gemaakt hebben. Je kunt de kinderen de kunstwerkjes in bepaalde thema's of volgordes laten plaatsen. Hierdoor denken ze ook zelf na over de opstelling van de kunstwerken.

Vragen:

- Wie heeft er thuis een verzameling? Wat verzamelen jullie ?
- Waarom houden mensen sommige dingen bij en andere dingen niet?
- Je moet iets bewaren van de tijd waarin we leven om te tonen aan de mensen uit de toekomst. Wat zou jij kiezen?
- Kies één voorwerp (geen levende dingen) uit je huis dat je zou redden bij een brand. Beschrijf dit voorwerp zo gedetailleerd mogelijk aan je buur. Daarna tekenen jullie elkaars voorwerp.

Na dit gesprek over verzamelen kan je vertellen over het MAS. Je laat een foto van het MAS (bijlage 1) zien en stelt onderstaande vragen:

- Wie kent dit gebouw?
- Waar heb je het gezien?
- Waar staat dit gebouw?
- Wie is er al geweest? - Kan je hier iets over vertellen?
- Waarvoor dient het gebouw?

Het MAS, Museum aan de Stroom is een museum in Antwerpen. Het MAS verzamelt, bewaart en toont erfgoed.

Erfgoed = alles wat we overerven van vorige generaties én wat we de moeite waard vinden om te bewaren voor toekomstige generaties.

Er zijn drie soorten erfgoed: dingen, plaatsen en verhalen van mensen.

** dingen*

tekeningen, schilderijen, beelden, foto's, boeken, munten, tafels, muziekinstrumenten,...

Al die dingen kun je in je handen nemen, verplaatsen of verroeren. Daarom spreken we ook wel eens van roerend erfgoed.

** plaatsen*

kastelen, tuinen, parken, kerken, windmolens, wolkenkrabbers, monumenten, de haven,...

Deze zaken kan je aanraken, maar niet zomaar eventjes verplaatsen. Waardevolle plaatsen zijn onroerend erfgoed.

** verhalen van mensen*

sprookjes, recepten, feesten, ambachten, technieken, liederen, stoeten, dans, sport en spel,...

Deze zaken kunnen we doen of vertellen, maar niet vastnemen. Ze zijn ontastbaar of immaterieel. Vandaar: immaterieel erfgoed.

Materiaal

Foto MAS (bijlage), verzamelingen van de kinderen

Tijd

1,5 uur

FEESTCOLLAGE MAKEN

Vertel de kinderen dat jullie binnenkort naar het MAS gaan om meer te weten te komen over feesten. Het gaat om feesten van over heel de wereld, die een overgang of een belangrijk moment in het leven vieren.

Toon de foto's van de feestende personages, en bespreek ze kort (bijlage 1).

Je kan ze op een digitaal bord laten zien, of afgedrukt op papier. Deze feesten zijn ook te zien in het MAS.

Verdeel de klas in 5 groepjes. Elk groepje krijgt één foto die ze samen bekijken. Ze bedenken wat de persoon op de foto zou vieren. Ze denken na over de vragen: Wat voor iemand is deze persoon? Wat heeft deze persoon nodig om te feesten? Wie wordt er uitgenodigd op dit feest? Hoe ziet dat feest eruit?

De kinderen maken nu een collage van het feest dat ze hebben bedacht. Ze mogen daarvoor ideeën, kleuren, mensen, voorwerpen, etc. uit magazines knippen en op het grote A3 papier kleven. Ze zorgen ervoor dat het een soort moodboard wordt voor dat feest. Ze kunnen er ook nog dingen bij tekenen.

Achteraf presenteert elk groepje zijn feest.

Je kan achteraf ook de foto's van de feesten laten zien waar de personages in voorkomen. Bespreek of de foto's van de feesten overeenkomen met hun collage (bijlage 2). Je kan hen ook de namen van de feesten meegeven. Over de inhoud van de feesten komen ze in het museum alles te weten.

Materiaal

Foto's feesten (in bijlage), digitaal en geprint op papier, magazines, kranten, kleurpotloden, lijm, scharen, A3 papier

Tijd

50 minuten

WOORDENLIJST MET DE WOORDENSCHAT DIE TIJDENS DE RONDLEIDING AAN BOD KOMT

Deze lijst is bedoeld om anderstalige en taalzwakkere leerlingen voor te bereiden.

- het vuurwerk
- het cadeau
- de vrienden
- de muziek
- de familie
- nieuwjaar
- vieren
- de verjaardag
- het suikerfeest
- kerstmis
- het eten
- het huwelijk/ het trouwfeest
- dansen
- de taart
- de reus
- de stoet
- de boot
- de vis
- de emoji
- het masker
- de veren / de pluimen
- de verentooi
- de Indianen
- de olifant
- de slurf
- het standbeeld
- groot - klein
- boos - blij
- dik - dun
- mooi – lelijk
- grappig - saai
- eng - lief
- duur - goedkoop
- fantasie - echt
- normaal - abnormaal
- de tekstballon
- halloween
- het geboortefeest
- de drag queen
- het kampioenschap
- de scène
- sinterklaas

- de draak
- de penseel
- het krijt
- tekenen
- de overgang
- de dobbelsteen
- de verkleedkleden
- het orgel
- Ganesha
- Bar Mitswa
- Dia de los Muertos
- Het feest van het nieuwe meisje
- Neptunus
- Druoon Antigoon (de reus)
- Pallas Athena/ Minerva (de reuzin)

3. VERLOOP VAN DE RONDLEIDING

Wat?	Tijd?
Inleiding en kennismaking	15 minuten
Rondleiding	30 minuten
Drama	30 minuten
Atelier	45 minuten
Totaal	120 minuten

Tip: Om alles vlot te laten verlopen is het aangeraden om met je groep een kwartier voor de rondleiding naar het MAS te komen. Zo kunnen de kinderen rustig hun jassen en boekentassen opbergen (hiervoor hebben we speciale 'boxen' voorzien) en naar het toilet gaan.

Voorzie de leerlingen eventueel van een naamsticker, zo kan de gids persoonlijker en vlotter met de kinderen werken.

4. VERWERKING IN DE KLAS

Hoe kun je achteraf in de klas verder werken rond het thema.

Opdracht : Verzin je eigen “feest-verhaal”

Benodigdheden : Geprinte foto's, documentatie van de items, groot wit papier voor de story-boards, iPads,...)

- De leerlingen kiezen een eigen feest en locatie, waarrond ze een verhaal willen verzinnen. (Ze kunnen één van de feesten uit de expo kiezen of zelf een feest verzinnen (bv. Het vieren van de eerste sneeuw, het blote-benen-feest, pannenkoeken-feest...))
- Ze kiezen twee of meer feestelijke personages die voorkomen in het verhaal Ze mogen één van de personages kiezen uit de expo of zelf een personage verzinnen bv. Het feestvarken, Nian, de draak van het chinese nieuwjaar, de jongen die zijn Bar Mitswa doet, de paashaas,...)
- Ze kiezen ook een voorwerp dat belangrijk is voor het verloop van het verhaal (bv. Het cadeau, de slinger, de koets, de mijter)
- De leerlingen verzinnen een begin, verloop en einde voor hun verhaal.

De uitwerking kan gebeuren in de vorm van een geschreven tekst, een beeldverhaal, een stop-motionfilmpje of een fotostrip.

Bijlage 1

Bijlage 2: feestpersonages

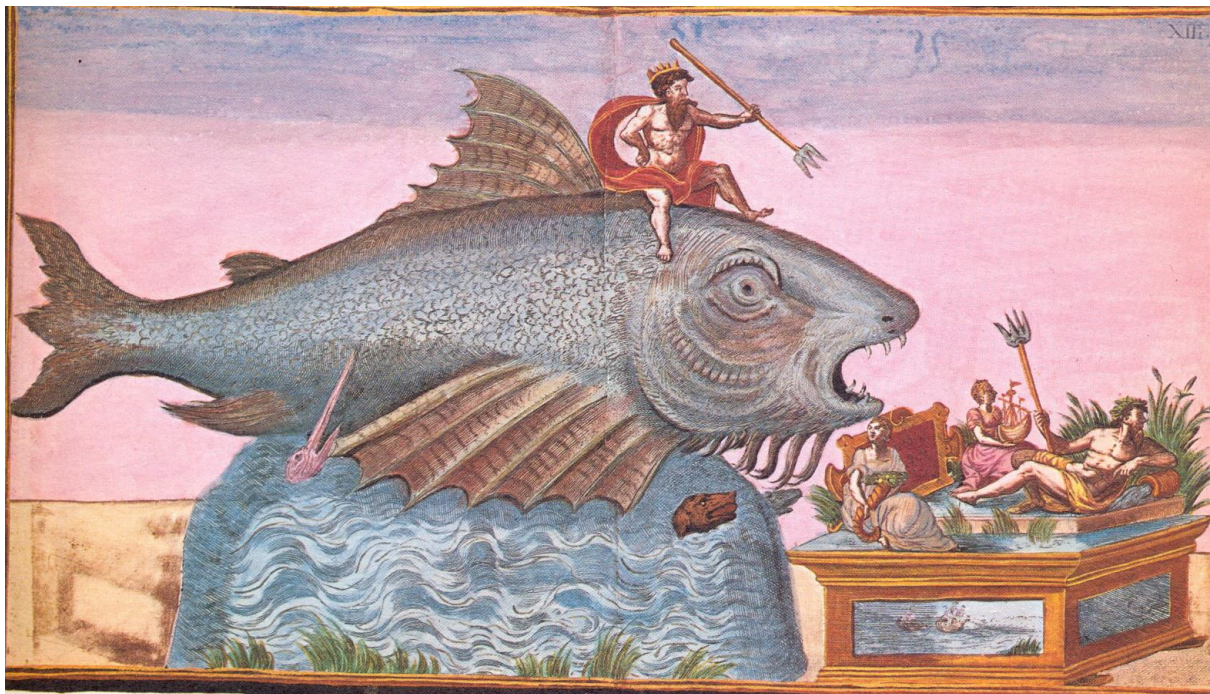

Bijlage 3: Personages in hun feest

Reuskens in Borgerhout

Neptunus op zijn vis in de ommegang (praalstoet) van Antwerpen

Het feest van het nieuwe meisje bij de Ticuna-indianen, Brazilië en Colombia

Gay pride, het feest van LHBTI-gemeenschap, overal ter wereld

Ganesha tijdens het Ganeshafestival, India

